

Gün gələcək, bayram tonqalları Zəngəzurda, Göyçədə alovlanacaq

Od çərşənbəmiz mübarək!

Addım – addım Novruz bayramına yaxınlaşıırıq. İnsanlar Su çərşənbəsinin buzlarını əritdiyi torpağa hərarət vermək üçün üstündə od qalayıb, ocaq çatıblar. Zərdüşt inanclarından hələ çox-çox əvvəl insanlar təbiəti canlandıran, torpağı isidən Güneşi, onun yerdəki simvolu olan odu təsəvvürlərində rəmzləşdiriblər. Belə bir etiqad yaranıb ki, insanlar Güneşi və odu nə qədər sevib əzizləsələr, oxşasalar, təbiət o qədər tez isinər, insanlara xoşbəxtlik gətirər. Ötənlərdə kənd yerlərində yaşayanlara Od çərşənbəsinin gəldiyini xatırlatmaq üçün həmişə dağların başında tonqallar qalanarmış. Dağlar olmadığı ərazilərdə isə hündür yerlər seçərək, tonqalların oralarda çatılmasını uyğun hesab edərmişlər.

malıdır. Bu çərşənbədə odun, tonqalın yandırılması həmin ilin isti, bərəkətli keçməsinə işəradır. Bölgələrimizdə çərşənbələr indi də ilkinliyini qoruyub saxlayır. Nə uşaqların yumurta döyüşdürməsinə, nə də, o başdan – dan yeri söküləndən

çıxıb qaş qaralanda evə dönmələrinə söz deyən olur. Uşaqlar şənlik gözlədiklərinə görə, onlara bunu qadağan etmirlər. Gün uzununu bir – birinə tapmaca deyənlərin səs – küyü qulaq batırsa da, onlara yenə acıqlanmırlar... Həmin tapmacalardan bəzilərinə xatırlatmaq yerinə düşər:

**El – obada hallanar,
Şirin olar, dadlanar.
Gah atdanar, yellənər,
Gah alı qar, odlanar.**

(çərşənbə)

**Say istəsən say verər,
Pay istəsən, pay verər,
Əyilib gülün dərsən,
Xoşbəxt ömür, ay verər.**

(Novruz bayramı)

Papaqatma bu çərşənbəyə aid olmasa da, qaş qaralan kimi, uşaqlar əllərində lopa (uzun ağacın başına əski-üskü dolayır, qaranlıqda "papaq atdı"ya gedəndə neftə batırıb getdikləri yol işıqlansın deyər yandırılar) evlərin qapısını döyür,

onlara verilən hər neməti ən əziz pay kimi alırlar. Od çərşənbəsində ailə üzvlərinin hər biri qalanan tonqalın üstündən tullanıb "Ağırlığım bu tonqalda yansın" – deyər alqış – dua edərlər. Adət – ənənəyə görə, hətta Od çərşənbəsində tonqal qalayıb, alovun üzərindən tullanmaqla bütün xəstəlikləri, pislilikləri və azar – bezarı odda yandırılar. Qaranlıqda ocaq başına, alovun işığına və istisinə toplaşanlar bir – birlərinə xoş niyyətlər diləyir, gələn ilki çərşənbəni birlikdə qarşılamağı arzulayırlar.

Uzun illərdir ki, hər çərşənbədə ilk alqış – duamız işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi ilə bağlı olub. İnandırmaq ki, Prezident İlham Əliyevin əzmi ilə Qarabağımız işğaldan azad ediləcək. "Dəmir yumruq" xalqı istəyinə qovuşdurdu. Artıq ötən ildən işğaldan azad edilən o torpaqlarda hərbiçilərimiz çərşənbə tonqalının ətrafına yığışırlar. Çox keçməz, o tonqalların başına o yerlərin əsl sahibləri – sakinləri yığışar. İndi başqa arzulayırıq var: Bayram tonqallarının Zəngəzurda, Göyçədə alovlandırılmasını diləyirik.

Hamılıqla, Od çərşənbəmiz mübarək!

**Zərifə BƏŞİRQIZI,
"Xalq qəzeti"**